

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXX

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, March 9, 1983

Nr. 47

J. CARTERIS TARĖSI SU PALESTINIEČIAIS

KONSULO SIMUČIO KALBA

(Lietuvos generalinio konsulo A. Simučio Vasario 16-osios minėjimo proga per Radio Liberty į Lietuvą pasakytas žodis)

Mieli broliai ir sesės pavergetoje Tėvyneje,

Praslinkus dvejais metams po nepasisekusio 1864-ųjų metų sukilimo prieš caro valdžią, Kaučo gubernatorių privertė vyskupa Valančių perskaityti pamokslą Kaučo katedroje, kuriame buvo ir toks sakinytis:

„Kartą ant visados turime atsaisyti minties, jog būsimie kuomet nors savistovi valstybė, nepriklausoma nuo Rusijos“.

Kaip vėlesni įvykiai parodė, caro gubernatorių klydo, nes praėjus pusšimčiui metų nuo tu žodžių pasakymo, lietuvių tautos vadai 1918 m. vasario 16-tą dieną deklaravo Vilniuje Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, kuris tarptautiniai tebera pripažintais iki šios dienos.

Šiandien carų palikuonys irgi skelbia, kad Lietuva amžinai jungta į vadovaujama Sovietų Sąjunga, iš kurios niekada neišsivaduos.

Kaip anais laikais klydo caro valdžia, taip lygiai klysta ir šių laikų sovietinės Rusijos valdovai. Kolonijinių imperijų laikai yra praėję. Sovietinė Rusija yra likusi vienintelė kolonijinė imperija pasaulyje, kuri neišvengs mažųjų tautų išlaisvinimo evoliucijos, kaip to neišvengė Vakarų imperijos. Visa nelaimė, kad pasukoje per amžius įsigalėjusio žiauraus autokratinio režimo, bet koks progresas į Rusiją ateina bent šimtmetį pavėlavęs.

Kai 1945 metais San Francisco mieste buvo pasirašyta Jungtinių Tautų Organizacijos charta, tai nariais buvo tik 51 valstybė, o šiandien narių yra 156 valstybės, kurių daugelis teritorijos dydžiu ir gyventojų skaičiumi yra mažesnis už Lietuvą. Tai gi narių skaičius per tuos 37-rius metus patrigubėjo — tai vis iš buvusių kolonijinių imperijų išlaisvinusios naujos valstybės. Natūralus klausimas — kiek tautų į laisvę paleido vadinamoji Sovietų Sąjunga? Nė vienos. Ir dargi atvirkščiai — ji, susitarusi su hitlerine Vokietija, okupavo Lietuvą, Latviją ir Estiją, o pastaraisiais metais siekia okupuoti Afganistaną, iš kurio nuo sovietinių įsiveržėlių persekiojimo į kaimyninę Pakistano valstybę yra pabėgę net trys milijonai gyventojų. Ir štai tokios sovietinės Rusijos tautų kalėjimo valdovai drįsta Vakarų valstybes vadinti imperialistinėmis. Ar Baltijos valstybių

okupacija ir Afganistano invazija nešaunkia dangaus keršto? (Nukelta į penktą puslapį)

BRITAI NEATDUODA MARMURINIŲ RUTULIUKŲ

LONDONAS, Anglija. — Britų muziejus atsisakė atiduoti graikams marmurinius rutulius, kuriuos britai 1801 metais nukabino iš Partenono, parsivežė ir Tebe laiko.

Dabartinė graikų vyriausybė parąšė laišką britų muziejui, prašydama, kad gražintų graikams senus Partenono papuošalus. Britai jau turėjo progos jais pažaisiti 182 metus, dabar galėtų atiduoti tiems, kuriems tie rutuliukai priklauso.

Tais laikais turkai buvo užėmę Graikiją. Britų ambasadorius paprašė turkus leisti jam nusikabinti marmurinius rutulius iš Partenono. Britų ambasadorius žaidė tais rutuliukais iki 1816 metų. Kai ambasadorius mirė, tai šiuos tuos rutulius atidavė Londono muziejui. Muziejaus valdytojas atsisakė gražinti juos graikams.

Darbielis Prieš pirmadienį apibūrė vyriausybę ir muziejų, kad jie negrąžino rutuliukų graikams.

PRANCŪZAI APATARIA PAPIRDOMUS RINKIMUS

PARYŽIUS, Prancūzija. — Antradienį susirinko Prancūzijos socialistų ir komunistų atstovai aptarti sekancią savaitę planuojamus papildomus rinkimus.

Ablejų partijų atstovai pripažįsta, kad praėjusių sekmadienį jie pralaimėjo žymiai daugiau negu tikėjosi. Jie mano, kad, jeigu susitars, kartu galės atgauti 15 svarbesnių centrų ir apie 50 ne tokių svarbių.

Susitarimas gali būti toks: vienoj vietoj komunistai balsuos už socialistus, kitoj vietoj socialistai balsuos už komunistus. Dešiniosios grupės taip pat stengsis suderinti balsų skaičių, kad jis būtų naudingesnis.

Socialistų tarpe stiprėja mintis, kad su komunistais nereikia eiti į jokius sandėrius.

Caspar Weinberger

stengiasi paveikti Artimųjų Rytų valstybes, kad kuo greičiau galėtų padaikti taikos.

ITALAMS PATINKA AMERIKOS PAGARBA

ROMA. — Italijos užsienio reikalų ministeris Emilio Colombo pareiškė, kad iš visų Šiaurės Atlanto Sąjungos valstybių Amerika yra vienintelė, kuri paskutiniu metu pradėjo gerbti Italiją kaip lygią ir garbingą valstybę.

E. Colombo tarnauja Italijos respublikai nuo 1956 metų. Kurį laiką jis buvo net ministeris pirmininkas, o pastaruoju metu eina užsienio reikalų ministerio pareigas. Jis gana gerai pažįsta užsienio valstybes ir nepadarė klaidų, kurias padaro nauji ministrai.

Ministeris Colombo nepatenkintas, kad svarbiausius Šiaurės Atlanto Sąjungos klausimus nusprendžia tik didesnės valstybės, nors tai turėtų visų valstybių prerogatyva. Colombo tvirtina, kad dabar visus užsienio reikalus nusprendžia Amerika, didžiosios Britanijos, Prancūzijos ir Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministrai.

PARLAMENTAS NEPRATESE RABINŲ GALIOS

TEL AVIVAS. — Izraelio vyriausybė kreipėsi į parlamentą, prašydama pratęsti dar bent mėnesį dvejų vyresnių Izraelio rabinų galia.

Pradžioje Izraelio parlamentas pratęsė vyriausių rabinų galia 5 metams, bet paskutiniu metu tą galia pratęsia tikrai vieneriems metams.

Pasirodo, kad Izraelis turi du vyriausius rabinus. Vienas yra labai didelis ortodoksas ir labai griežtai laikosi senų tikybinių papročių, o antrasis yra šiek tiek smoderinės. Jis taip pat laikosi senų papročių, bet ant kai kurių dalykų ranka numoja ir nekreipia į juos daug dėmesio. Izraelis priejo įsitikinimo, kad šiandien negalima prisilaikyti senų taisyklių. Kaip pavyzdį nurodoma į gen. A. Sharoną, kuris nesileiko jokių senų taisyklių, bet visi rabinai jį gerbia, nes jis yra gabus ir drąsus Izraelio karys.

KARALIENĖ BAIGĖ KELIONĘ JAV PAKRAŠČIU

SEATTLE, Wash. — Karalienė Elzbieta, padariusi 1,200 mylių kelionę Šiaurės Amerikos vakarių pakraščiu, tą kelionę baigė pirmadienį. Ji atplaukė laivu į San Diego, Calif., vasario 27 dieną, o antradienį jau pasiekė Vancouver, Can., kur ji vėl įlipa į britų laivą.

Karalienė labai patenkinta kelione. Vietomis smarkiai lijo ir siautė audra, bet ji turėjo progos pamatyti labai puikų Kalifornijos pakraštį, kurio ji niekad anksčiau nebuvo mačiusi.

— Zimbabvėje policija ieško valdžios kritikų. Bus išsiųsti laukų darbas.

— Popiežiaus paskirtas kardinalas Hoefner ištyrė Vatikano banko intervenciją Ambrosiano banke ir patarė arkivyskupui Marcinkui pasitraukti iš Vatikano banko.

Buvęs prez. Jimmy Carter tarėsi su palestiniečiais, kad padėtų įvesti taiką Artimuose Rytuose.

I. GANDHI REIKALAUJA GRAŽINTI AFGANISTANUI TVARKĄ

„TREČIOJO PASAULIO“ VALSTYBIŲ ORGANIZACIJAI PRIKLAUSO 101 VALSTYBĖ

Indira Gandhi

NEW DELHI, Indija. — Trečiojo Pasaulio valstybių konferencija prasidėjo pirmadienį. Buvusi organizacijos valdyba padarė savo darbų ataskaitą. Svarbiausias pranešimas buvo pirmininko Fidel Castro. Visi susidomėję klausė jo pranešimo apie tai, kaip amerikiečiai ketino jį nužudyti. Jis net žino, kas jį norėjo nužudyti, kur jį sekiojo ir kada sekiojo.

Visi atidžiai klausėsi pranešimo smulkmenų, stebėdamiesi, kaip jis iki šio meto sveikas ir galėjo išlikti gyvas. Taip paaiškėjo, kad amerikiečiai jokio pasikėsimo prieš Fidel Castro neruošė.

Konferencijoje dalyvavo 70 prezidentų

Indira Gandhi, perimdama šios „Trečiojo Pasaulio“ valstybių organizacijos vadovybę, pareiškė, kad ji stengsis prisilaikyti konstitucijos ir reikalau.

BANDO SUDARYTI SĄLYGAS ARTIMŲJŲ RYTŲ TAIKAI

ISSIKALBĖJO SU EGIPTO PREZIDENTU MUBARAKU, ANTRADIENĮ VĖL GRĮZO PAS IZRAELITUS

KAIRAS, Egiptas. — Buvęs prezidentas Jimmy Carteris, praleidęs tris dienas Egipte, išsikalbėjo ne tik su prezidentu Hosni Mubaraku, bet ir su kitais Artimųjų Rytų veikėjais. Jimmy Carteris asmeniškai vadovavo pasitarimams su prezidentu Sadatu, su Menachem Beginu ir kitais Artimųjų Rytų pareigūnais. Yra pagrindo manyti, kad jis pasimatė ir su našle, ponio Sadatiene. Tarp šios ponios ir Carterio šeimos išsivystė glaudi draugystė. Jie laisvai aptardavo valstybinius reikalus. Prez. Carteriui išėjus iš prezidentūros, Sadatai nuvykdavo į Carterio ūkį ir ten praleis davo porą dienų.

Ši kartą buv. prez. Carteris susitiko su palestiniečių vadais ir išsikalbėjo apie laikos galmybes Atlimuose Rytuose. Pats svarbiausias klausimas buvo Izraelio ir palestiniečių santykiai. Pasirodo, kad palestiniečiai gavę labai smarkų smūgį Libane, lapo daug sukalbamesni. Dabar ir jie yra pasiryžę pripažinti Izraelį, sustabdyti beatodairinę naikinimo kovą ir būtų patenkinti, jei Izraelis pripažintų tas autonominės sąlygas, kurias anksčiau buvo pasiryžęs duoti palestiniečiams.

Bė to, buvęs prezidentas turėjo progos pasikalbėti ir su kitų valstybių ambasadoriais Egipte. Egipto prezidentas pritaria Jimmy Carterio žygiams ir džiaugiasi, kad šitas reikalas gali eiti prie pabaigos. Egiptui labai rūpi, kad Izraelis baigtų įtemptus santykius su kitomis arabų valstybėmis. Kol Izraelis nėra pasirašęs taikos su kitomis arabų valstybėmis, tai Egiptas negali atnaujinti santykių su kitomis arabų valstybėmis. Savlaiku arabų valstybės buvo prasigingos Egipto vyriausybės nuta-

rimui pasirašyti taiką su Izraeliu. Specialus ambasadorius Philip Habib buvo Beirute ir Izraelyje, bet ir ten vis randa kėdžių laikai. Pasirodo, kad arabų valstybės jau yra pakeitusios savo nuomonę apie Egiptą. Habibas mano, kad buv. prezidento Carterio intervencija gali būti labai naudinga. Yra viltie greičiau baigti Izraelio ir kit arabų valstybių taikos sutarčių. Pirmon eilen čia turėtų jėiti Jordanija, Sirija ir Libija.

VOKIEČIAI PALEIDO IRANO VICEPREMJERĄ

BONA. V. Vokietija. — Praeitais metais vokiečių policijai suėmė Sadegą Tabalabai, buvusį Irano vicepremierą. Pasirasta pusketvirtos svaro opijum.

Tabalabai tvirtino, kad jis esant diplomatas, turi imunitetą. Tada ir reikalavo paleisti jį. Pr kuratūra nenorėjo jo paleisti. Teismas Tabalabajų išleido, bet už dvejų dienų Frankfurtu policija ir vėl jį suėmė tuometi vicepremierą. Šį kartą pasirado du svarūs narkotikai. Bvo suruosta nauja byla. Teisėj jam pasakė, kad jis negali naudotis diplomatinėmis privilegijomis ir turėti su savimi narkotikų. Tabalabajus prasėdėjo kėlėjime beveik metus. Jis jau už galės Vakarų Vokietiję nešiti ir pardavinėti narkotikų, nes siunčiamas namo.

— Vatikano banko transakcijos su Ambrosiano banku įvyk dar prieš arkivyskupo Marcinkaus atsirašimą Vatikano banko vadovybę.

— Prez. Reaganas paskelbė kad jis bendradarbiaus su aminiū energijos komisija.

Popiežius Jonas Paulius II buvo Guatemalajį ir prašė vyriausybę baigti nesuipratimus, kovas ir žudynes.

KALENDORĖLIS

Kovo 9: Pranciška, Visgaila, Zygintas, Syvinis, Asterupė.

Saulė teka 6:14, leidžiasi 5:50. Oras vėsus, li.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYCIOS

Dėsto šio skyriaus redaktoriai

DĖDĖ SAMAS

Vai, Dėdyte, ką veiki
Ir ką veikti ketini?
Ar tu mūsų vargšei tautai
Išvadavimą rengi?
Azijatus tu gini,
Nepamiršt jų ketini,
Pavergtųjų gi tautelių
Lyg ir neb'atsimeni.
Reikalavimus statyk,
Prispaudėjus lauk varyk.
Kai mes laisvės prašom, ieškom,
Mūsų pastangas ramstyk.

Mes lietuviai šios šalies
Ačiū tariam iš širdies,
Už tremtinių priglaudimą
Neužmiršim mes tavęs.
Duodi laisvę čion visiems
Iš tėvynių ištremtiems.
Bet reik laisvę iškovoti
Ir vergijoje paliktiems.
Juos apšėdo kraugeriai
Ir beširdžiai žmogžudžiai.
Tikrą pragarą sukūrė
Nelabieji slibiniai.

Dėde, tu pasigailėk,
Išsigelbėt jiems padėk.
Kol visų dar neišžudė,
Vai, Dėdyte, paskubėk.
Sumaningai apsisuk,
Savo jėgą tu pajusk,
Nesiduok Dropovo vyliams,
Jį iš mūsų krašto brauk.
Pavergtieji tad kraštai
Sau tvarkysis atvirai.
Tų kolchozų atsikratė,
Užgyvens jie sau ramiai.
Nuosavybes jie atgaus,
Nieks ten jų nespaus,
Baudžiava ta nusikratė,
Jau daugiau jie neb'vergaus.

Perkūnas

Darbo metu darbininkas pusvalandžiui išeina iš fabriko.

— Kur buvai?! — klausia sugrįžusį prižiūrėtojas.
— Išbėgau minutėi į mišlą, plaukų apsikirpti, — paaiškino darbininkas.

— Darbo metu plaukų kirptis? ...

— Taip. Juk plaukai ir darbo metu auga, ar ne?

— Po algų derybų su fabriko direktoriais, profsąjungos įgaliotinis sako darbininkams:

— Draugai, viskas gerai pavyko — susitarėm. Nuo sekančios savaitės gausite dvigubą atlyginimą, 12 savaitių atostogas, turėsite dvi valandas pietų pertraukos ir, svarbiausia, dirbsite tik penktadieniais... Balsas iš saės:

Ką? Kiekvieną penktadienį?!

Londono parke kalba agitatorius:

— Draugai, nuvertę kapitalistų valdžią, visi rūkysime cigarus, važiuosimė nuosavais automobiliais, o šalia sėdės graži blondinė...
— Aš nenoriu cigary ir važiuoti su blondinėmis! — kažkas šūkteli iš būrio.
— Po revoliucijos tau bus pasakyta, ką daryti! — nutraukė jį kalbėtojas.

Gyveno du broliai: vienas Amerikoje, o kitas Sovietų Rusijoje.
Netekęs darbo, amerikietis cina prie Baltųjų Rūmų, išsiima gniūžtelę šeno ir valgo.
Išėina prezidentas Reaganas ir sako:

— Žmogau, ką tu ten valgai? — Esu bedarbis, alkanas ir graužiu sieną, — atsako žmo-

— Va, imk šimtą dolerių, elk ir pavalyk! Ta pačia proga sa-kyk, ko dar norėtumei? — klausia susijaudinęs prezidentas.
— Norėčiau nuvykti į Rusiją ir pasimatyti su savo broliu, — apsidžiaugia bedarbis.
— Gerai. Kelionę aš apmokėsiu, — atsisveikina Reaganas.
Kitą savaitę laimingasis jau Maskvoje.
Susitinka broli. Ir koks sutapimas: badauja ir tas, nors ir turi darbą.
— Žiūrėk, broleli, pasimink sauja sieną, elk į Kremlių ir daryk tą patį, ką aš padariau Vašingtone, — moko amerikietis.
Valdžios pasikeitimas Kremliuje sutelkia drašos ir, ilgai nelaukęs, sovietinis brolielis atsi-randa prie Kremliaus vartų, iš-sitraukia sieną ir kramto.
Neužilgo pasirodė pats Andropovas. Po smagių laidotuvių gerame ūpe ir šypsosi:
— Ei, pilieti, matau sieną valgai!

— Taip, gerbiamas drauge, esu alkanas... — pradeda aiš-kiinti ruskelis.
— Jeigu esi alkanas, tai val-gyk žolę, o sieną pasilik žiemai! — uždaro duris Jurijus. E. L.

Irgi "mandagumas"

Basitaujant su žulikausku buvo toks atsitikimas. Siauramė apkase reikėjo pralsti pro kits kitą, kareiviams Jonui ir Petriui.
Apkasa buvo labai siauras, o Jūsti reikėjo pasilenkus, nes viršum lakstė tos, kur b, bz-z sa-ko. Tągi Jūsti lapt ir užmyne ant kėpių. Petriui.

Ka manot, vyrai, gi Petras, kaipo žmogus prie "tiligencijos" nekiet nesupyko, bet ytin man-dagiai pasakė: "labai prašau". O virš galvų kulkautes zvimbė. Tai kur mandagumas!

Parasčiau tuokart pagal Jona apkase lindėjęs —

Siaulščis kareivėlis

Juo daugiau žmogus žiūr-ti savo naudos visame tame, ką jis daro, juo mažiau jis turi pa-sitenkinimų gyvenime.

F. Turney

NAUJAVEDE

Lyja. Pabliūrė.
Ji pametė šlūrę...
Pabėgė "kaip stovi" —
Naktinį tik movi...

Baldžias pas močiū.
O š: "Na, tu ko čia?!"
Suprato, kas yra...
Išvarė pas vyrą...

Arėjas Vitkeuskas

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Sveikutis, Maikuti!
— Laikausi gerai, o kaip tau, Tėve, sekasi?

— Sekasi nesiseka.
— Kaip tai?

— Atrodo, kad pasauliui atei-na pabaiga. Negaliu suprasti. Maiki, kodėl katalikų spauda, (turiu galvoje "Draugą"), taip pamėgo Iechoko Mero seksualinius romanus? Už jo pirmąjį "Striptizo" romaną net premiją paskyrė, o dabar vėl liaupsina antrąjį romaną "Sara", Lietuvoje mes vadindavome "Sore". Vienas ir antrasis Mero romanai katalikų dvasiai ir religijai priešingi, priešingi ir socialinia tvar-ka. Tokių "romanų" lietuvių literatūroje dar nebuvo.

— Matyt, Marijai Stankus-Saulaitėi, žengiant į antrąją jau-nystę, seksas patinka, Tėve.

— Nesistebti, kad vyro-meilė moterim prie širdies. Maiki. Net ir R. Šilbajoris seksu susi-žavėjęs, kad net vienuolių lei-džiamame žurnalėlyje "Laiškai Lietuviams", rašė apie Mero Icchoko "Sara". Frontininkai no-ri būti pirmieji su "šviežiena" ir prašoka pro šalį... Savo klai-doms pateisinti griebiasi už ne-kuo nepagrįsto argumento — "dabar tokie laikai", kad viskas galima... Atsimenu, Lietuvoje net pagalvoti bijodavom apie tokius dalykus, kokius Iechokas Meras skelbia. Išpažinties metr baisi gėda kunigui pasakyti, ką apie seksą galvojai ar negalvo-jai. Dabar patys kunigai savo laikraščiuose, kaip vienas kuni-gas pasakė: net melstis galima Mero knygą beskaitant... Aš net už galvos griebiausi, paskaitęs tokią recenziją. Net pagalvoja-i, kad tokie recenzentai yra ku-ku...

— Atrodo, Tėve, kad Sovietų Rusija, drausdama krikščionišką tikybą, daro įtakos ir kai kuriems šviežienos troškėjams — mūsiskam avangarde. Aš girdė-jau lietuvių posakį: Kas kuo kvepia, tuo ir kitus tepa. Iechokas Meras nekaltai apie altruisti-nę meilę, — kai žmogus kitą žmogų myli, net savo gyvybę nesigaili. Altruistinė (žmogis-koji) meilė yra kilnumo, gailės-tingumo vertybė, bet ne apatinė "meilė", seksas bei jo scenos kusias recenzentė Marija Stan-kus-Saulaitė mato, net tam tikro šventumo seksomanijoje. Kaip per greit išsiplepa, vėliau tenka gailėtis. Šiuo atveju, ar tie di-dži "Saros" knygos recenzentai yra kompetentingi katalikų tikyba, priešingą literatūrą taip liaup-sinti bei vertinti? Romos kate-chikų tikėjimas pornografinės li-teratūros nepripažįsta gera. Prie-singai, — ją pesmerkia. Kiekvienas padorus žmogus, save ir savo šeimą saugo ir saugos nuo nihilistinių provokacijų, kad ir "paminto kelio nuo Vilniaus iki Izraelio". Tokių blevyžu, kaip Iechoko Mero, mes jau ne vienas skaitė ir girdėję, pvz. ru-

sų desidentų grupė aprašo savo knygoje, kokios baisybės vyksta netoli Vladivostoko žuvų apdir-bimo laivuose. Nešvara, paai-džiausia prostitucija, ligos ir pan. Kita vertus, ar čia yra ko nors naujo? Nieko! O rezultatai aiškūs, — pažeminti lietuvių vardą, sutepti lietuvių literatū-rą, tai viskas.

— Gerai tu, Maiki, sakai. Da-bar ir man aišku, kad katalikų literatūrinis avangardas arba frontu vadinamas, yra sukūžęs. Vietoj grožinės literatūros, sklei-džia slykščiausias, anot aukštai-čių, bliuznerstvą.

— Nežiūrint to, kad mūsų ne-kencija frontininkai ir jųj paka-likai bendruomenininkai, bet mes nenorime matyti, kad biz-nieriai, norėdami iš tokių knygų daryti biznį, nuodyti mūsų jau-nimą, tariame savo žodį. Pavienas šviesus katalikas A. Svi-lonis, "Naujuose" per dvi lai-das labai nuosakiai ir aiškiai pa-sisakė dėl Iechoko-Ickio "Saros". To ir užtenka.

— Dėkui Tau, Maikuti, už dis-kusijas. Pasimatysime kur nors.

— Lik sveikas, Tėve.

Dėdė Kolija atvyksta atostogų į Maskvą. Užėina pas broli Smirnovą. Namuose randa tik vieną dukrelę Niną.

— Kur papa? — klausia.

— Papa išvykęs į Leningradą. Už poros valandų turėtų gržti.

— sako mergaitė.

— O kur tavo brolis?

— Vanka Sibire leidžia spul-nikus. Vakare bus namuose.

— Na, o kur mama?

— Mama greit negrįs. Ji tik slyt užėmė vietą čekoslovakis-kų batų cilulėje, — paaiškina Nina. E. L.

PAAIŠKINA APIE TEATRĄ
Kas yra teatras? Į tą klausimą atsakė žymus šveicarų dramaturgas Friedrich Duerenmatt. "Štai pavyzdys. Du asmenys geria kavą. Tai dar niekis. Bet, jeigu žinoma, kad puoduke vietoje kavos, yra nuodai, tai jau gali būti teatras".

MOKYKLOJE
— Neatsinešei plunksnos? Kaip tu pavadintum kareivį, kuris eitų į mūšį be šautuvo? — Katinuku, ponas moky-tojau!

KLAUSIMAS
— Kaip tūs pavadintumėt vy-rą, kuris visad yra laimingas neilėje?
— Viengungiu.

TURES PALICYDYTI
— Girdėjau, kad tamstos vy-tas guli ilgoninėje? Kas jam įvyko?
— Nieko ypatingo. Tik aš už-tikau ant jo kelių sėdinčią gra-žią blondinę.

GERIAUSIA PRIEMONĖ

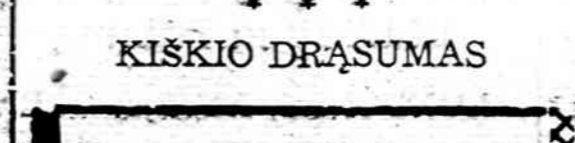
Viena ponutė, mėgstanti pu-duoti ir dalyti savo skruostus, pasibėgė, jog jos nauja tarnai-tė per daug nepaiso savo veido švarumui. Norėdama diplomatiš-kai priminti jai apie tai, ji sakė:
— Katriute, jeigu pavartotum karštą vandenį ir muilo, tai bū-tum labai graži.
— Gali būti ir taip, bet kodėl ponutė pati to neišbandai?

TAIS PAČIAIS SAKRAMENTAIS

Laikraštininkas kalbasi su Bar-bora Hutton, amerikietė milio-nierka, kuri dažnai keičia savo vyrus.
— Kaip tamsta susižavėjai su penktu savo vyru Porfirio Ru-birosa?
— Aš jį pirmą sykį pamačiau, kai jis žaidė polo, ir jis man tuojau patiko.
— O dėl kokios priežasties dabar reikalaujate divorso nuo jo?
— Norėdamas žaisti polo, jis užmiršo apie mane.

KIŠKIO DRAŠUMAS

Išbėgo kiškėlis iš grūmų, išsoko į daržą prie rūmų, Ir didį drašulį nuduoda: Ausis jis pastatė lyg kuodą; Nuduoda, kad turi daug vieko, Visai nesibijoja jau piekė... Tuo tarpu patraukė vėjelis, Nukrito mažytis lapelis... Išgąsdino mūsų drašulį... Ir greit jis nudūmė į guolį.

— Zina! Toji Stankūnienė jau turi ketvirtą vyrą. Reikia ste-bėtis tos moters drašumu.
— Ne jos, bet vyro drašumu.

NIEKO NUOSTABAUS
Žmona: — Tu, laitrai, vėl pa-reini girtas ir kojomis svyruo-damas!
Vyras: — Kvaili išmetinėji-gai! Juk ir visi aukštieji pasta-tai svyruoja nuo vėjo, nors nei vienas jų nėra girtas.

• Guriaus! žodžiai nepa-gindys ištroškusio taip, kaip pu-dukas vandens. Sofoklis

LAISVĖS DAINA

Paimk tu, pilkas karvelėli,
Nešk šį laiškėlį į tenai,
Kur gyven' mano merguželė,
Kuri jau laukia jo seniai.

Bučiuok tu lūpas jos raudonas,
Bučiuok jos mėlynas akis,
Ir pasakyk, kad mūs tėvynėj
Laisvės saulėt' tuoj nušvis.

Nes kai užpyks rūstus Perkūnas,
Retėžius jungo jis nutrauks,
O Vilniaus kalne Gedimino
Mūs geležinis vilkas staugs.

Žygiuos keliais ginkluoti vyrai,
Spindės šalmuos saulės šviesa.
Žinok tada, kad jau sukilo
Visa tauta, mūs Lietuva.

Tratės šarvuočiai mūs pasieniuos,
Spiaudys patrankos ugnimi,
Ir bėgs, palikę mūsų šalį,
Visi mūs priešai kruvini.

O kai nušvis rytų padangėj
Visų taip laukiama aušra,
Sustos karijai, karys prie kario,
Valio, laisvoji Lietuva!

Zigmas Liepa

IT'S AMAZING!

THE MEAT INDUSTRY MAKES USE OF DRIED SKIM-MILK AND BUTTERMILK IN MAKING CERTAIN TYPES OF SAUSAGES!

LIQUID MERCURY CAN BE FORCED THROUGH 3 INCHES OF SOLID STEEL!

ON A SUSSEX ENGLAND DAIRY-FARM THERE IS A COW... A GOOD MILK PRODUCER... THAT SMOKES A PIPE REGULARLY...

THERE ARE NO DARK SPOTS IN THE WHITE LINE INTERSECTIONS.

BUT IF YOU DON'T SEE THEM YOUR EYES ARE SUB-NORMAL!

STOP FISHING!

it's costly

AUSROS 100 METŲ SUKAKTIS

(Tęsinys)

Aušra stengėsi suburti bendrą tautinį darbą visus lietuvius, tiek subrendusius dar 1963 m. įvykių nuotaukose lenkų kultūros vyresniusius, tiek ypač jau rusų mokyklos veikiančius jaunesniusius. Dėl viso to laikraščio pakraipa svyravo, bet vis dėlto būt pasauliečiai žūrėjo į ją kaip į tautinį savo organą, ir kiek susiprasdami ją rėmė. Kaip kadaise Dūkanto "Būdas" ar Valančiaus knygelės, taip dabar Aušros straipsniai ir dainelės kėlė ir žadino apsnūdusią tautos sąmonę.

Dr. V. Kudirką ir Aušra kokią įtaką padarė Aušra pasiskirtiems mūsų tautiečiams, geriausiai galima pavaizduoti dr. V. Kudirkos pavyzdžiu. Kaip žinia, bestudentaudamas jis buvo gerai susikęjęs. Kai gavo pirmąjį Aušros numerį, rašo — "Žiūrai, ant pirmutinio, pušalio stovi Basanavyčiaus "Pranašas", — pamislyjau tada apie Basanavyčių jau lietuviškai. Ėmiau skubiai vartyti "Aušrą" ir... neprimenu jau visko, kas su mažimi paskui darėsi... pamenu, kad atsistojau, nuleidau galvą, nedrįsdamas pakelti akių ant sienų niūno kambarelėlio... — rodo, girdėjau Lietuvos balsą, sykū apkalbinančių, sykū ir atleidžiančių: Ō, tū paklydėli, kur iki šiol buvai?"

Paskui pasidarė man taip graudu, kad apsikniaužes ant stalo apsiverkiau. Gaila man buvo tų valandų, kurios negražintinai išbrauktos tapo iš mano gyvenimo, kaip Lietuvo, ir gėda, kad taip ilgai buvau apgailėtinu pagėdėliu... Pajutau save didžiu, galinčiu pasijutau Lietuvos esąs". (V. Kudirkos Raštai, I tomas).

Kiek buvo ir kitų, kuriuos Aušra sugrąžino ant lietuviško kelio.

Aušros "gadyne"

Aušra, kuri per trejus metus, nereguliariai pasirodymais, keliais savo tomeliais išvarė tokią mūsų tautipiūgnę ir kultūriniam gyvenimui vėgą, jog jos vardas pradėdamas vadinti mūsų tautinį atgimimą laikotarpiu — "gadyne".

Aušra kėlė tuos siekimus ir jausmus, kurie vis labiau rūpėjo ypač jaunajai lietuvių kartai. Savo skiltyje: "Lietuvos mylė-

tojai" eilėje straipsnių stengėsi iškinti visuomenei, kad lietuviai turi teisę patys spręsti savo likimą. Jie rėmė senovės lietuvių istoriją, mūsų liaudies dainomis, lietuvių kalbos turtingumu, žekū, slovakū ir kt. kovotojų pavyzdžiais. Nedrąsiomis pastangomis Aušra subūrė jaunąją lietuvių šviesuomenę į bendrą didelį tautos darbą, paskatino ją skelbti ir platinti tautos padidimo idėją.

Aušrininkai tai visų Aušros bendradarbių, platintojų ir jos ideologijos šalininkų bendras pavadinimas.

Drauge Aušra paruošė dirvą kitiems laikraščiams, kai pradėjo ryškėti pažiūrų skirtumas. Iš Aušros išaugo supralimas, kad lietuviai tai ne žemaičių aukštaičių ir kt. genčių mišinys, bet yra viena tauta ir vienas kraštas. Į visa tai jau ir lietuvių kaimynai turėjo daugiau atsivėlęti.

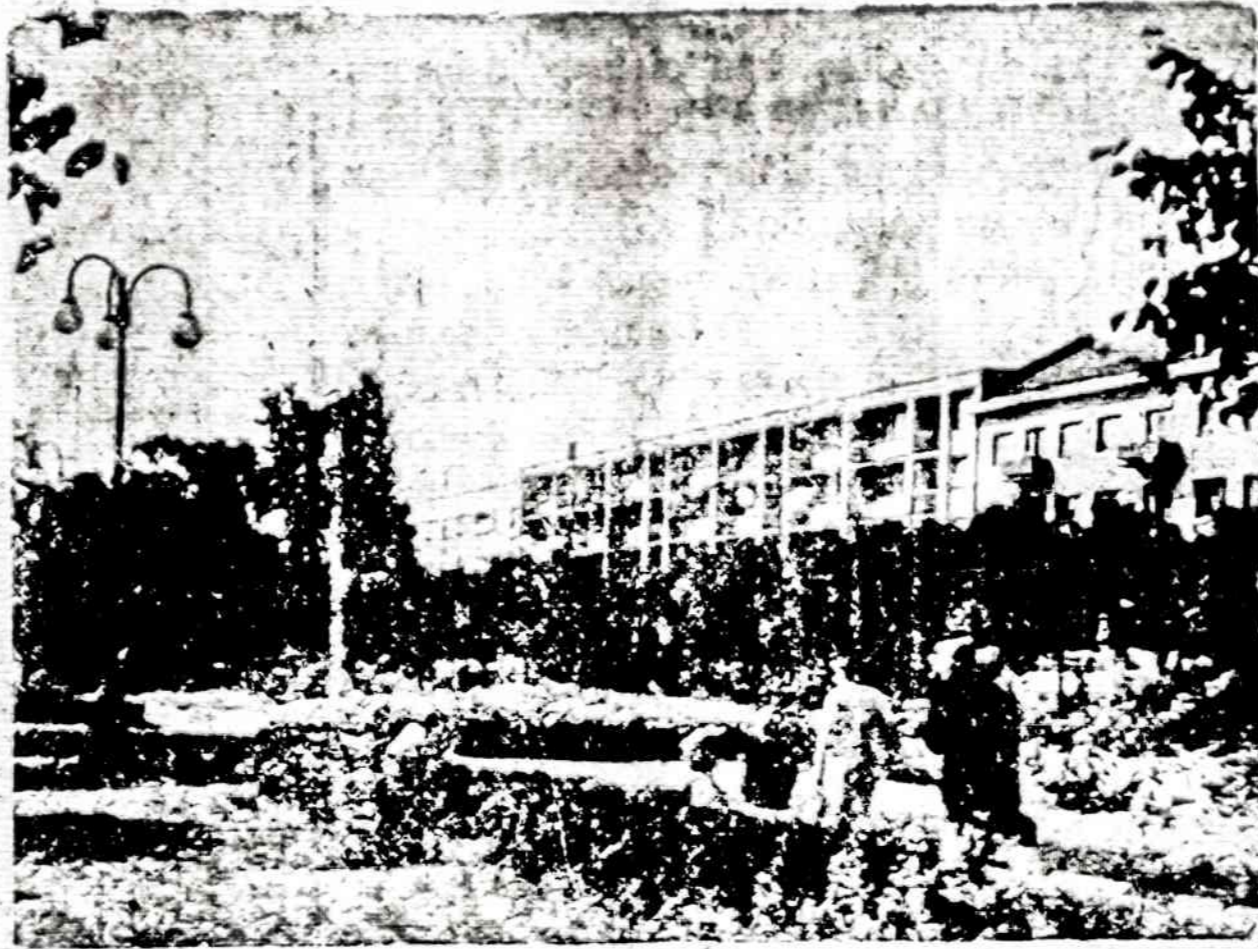
"Šiaip betgi, ypač besimokąs jaunimas, gimnazistai, studentai, mokytojų seminarijos mokiniai ir net klierikai su Aušra gavo išgyventi kiekvienas savo tautinę aušrą". (M. Biržiška)

JAUNIMAS SOVIETŲ TEISME

Maskvoje teisiams kairiojo sparno rusų jaunuoliai, kurie abejoja ar Sov. Sąjunga turi teisę vadintis "socialistine". Grupė sudaro komunistų partijos ir vyriausybės veikėjų sūnus, kurie teigia, kad "socializmas dar nėra išsigalėjęs Rusijoje, ir sako, kad po 1917 metų įvestoji nauja santvarka pagimdė naują valdančiųjų klasę.

Vykstantis teismais rodo, kad Andropovo vadovaujama nauja vyriausybė yra tvirtai nusprendusi išlaikyti seną ideologinę liniją ir susidoro ti su bet kokiomis priešingomis nuomonėmis. Sakoma, kad nors Andropovas, perėmęs postą, atnešė "šviežaus oro" į administracijos aparatą, bet nėra pasirengęs taikytis su "pavojainga" kritika, kuri sudaro tiesioginį pavojų komunistų partijos režimui.

Šios pagrindinės organizacijos nariai buvo suimti dar praeitų metų balandžio mėnesį, tuo laikui, kai Andropovas dar tebebuvo KGB galva ir buvo užsiėmęs disidentų persekiojimu, ir dabar jam tapus partijos vadovu,

Pancvėžio miestas

DETROITO NAUJIENOS

A. L. B. Radijo Klubo susirinkimas

Susirinkimas įvyko vasario 27 d. Šv. Antano parapijos salėje, kurį pradėjo klubo pirm. Kazys Gogelis. Perskaityta tai diena darbotvarkė, buvo priimta be pakeitimų. Mirusieji klubo nariai buvo pagerbti minutės tylos susikalpimu.

Praeitų metų susirinkimo protokola perskaitė Rožė Ražauskienė, kuris buvo priimtas rankų plajimu. Toliau sekė pirm. K. Gogelio pranešimas. Savo pranešime pirmininkas pasidžiaugė, kad buvo suruošti du didesni parengimai, kurių viename dalyvavo iš Clevelando P. Sagių "Grandinėle" ir iš Hamiltono choras "Aidas", o kitas parengimas — vasaros išvyka į gamtą. Renginiai gerai pavyko — padarėme gražaus pelno. Prisiminė, kad šiais metais Vasario 16sios šventės proga paruošė ir perdavė radijo bangomis lietuviškai ir angliškai. Anglų kalba pranešimą redagavo Jonas Kriščiūnas; pranešėjas adv. Richardas Kriščiūnas. Minimos programoms praversti buvo paprašyta iš organizacijų finansinės paramos, bet paramos nebuvo gauta. Nusiskundė, kad L. Bendruomenės apylinkė išvis neaukvoja už atsistų skelbimus.

Susirinkime dalyvavęs V. Kūt-

kova prieš juos dar labiau sustiprėjo.

Pranešama, kad kairieji rusų socialistai, kurie turi panašias pažiūras kaip ir "naujieji kairieji" Anglijoje (New Left) arba eurokomunistai Prancūzijoje ir Italijoje, yra kaltinami antisovietine agitacija. E. L.

kus pasiūškino, kad LB tikrai nėra linkus aukoti už skelbimus. DLOC v-bos reikalų vedėjas A. Sukauskas pareiškė, kad aukoja tiek, kiek prašo Radijo Klubo v-ba.

Aš sūlyčiaus pranešimų neskelbti, jei neatsilyginama. I diskusijas įsijungė A. Grinius, St. Simoliūnas ir dr. A. Baranuskas. Deja, problema nebuvo išspręsta. Viskas palikta tvarkyti Radijo Klubo valdybai.

Apie kasos stovį pranešimą padarė išdinininkas Leonardas Sulcas. Po trumpų diskusijų pranešimas buvo priimtas.

Revizijos komisijos aktą perskaitė Jonas Markus. Gavosi vaizdas, kad kasoje rasta viskas tvarkoje. Iš viso pajamų buvo 16,653.32 dol., o išlaidų — 11,127.75 dol. 1.1.1983 m. likutis 5,525.577 dol.

Toliau sekė valdybos ir revizijos komisijos rinkimai. Pirmininkas pasiūlė išanksto sudarytą valdybos kandidatų tokį sąrašą: pirmininku Kazį Gogelį, vicepirmininkais — dr. Algį Barauską, Juozą Lesčinską, Juozą Račiukaitį ir Antaną Sukauską; sekretore Birutę Barauskiene; išdinininku Leonardą Sulcą; direktoriais — Vincą Kankalį, Albiną Pusedrį ir Antaną Pesį; tvarkdariu Alfonso Luką; valdybos nariais — Oną Šadeikiene, Juozą Mačiulaitį, Daną Žebraitiene ir Sofiją Držiene. Revizijos komisijon — Kazį Ražauską Joną Markų ir Stasį Račiukaitį.

Radijo Klubo festivalis
Festivalis įvyks kovo mėn. 20 d. Dievo Apvaizdos parapijos sa-

lėje. Prasidės tuoj po 10:30 val. pamaldų.

DĖL JAV KATALIKŲ VYSKUPŲ PASTORALINIO LAIŠKO

Amerikos 51 milijonas katalikų verti daugiau kaip jų bažnyčios vadovų pasakymo, kad išmontavimas mūsų apsauginės atominės jėgos ir pasirašymas sutarčių su Sovietais atneš taiką. Vyskupai turėtų žinoti, kad U. S. silpnumas gali būti supras tas kaip pakvietimas užpulti kraštą ateisti-niams velniams, kurie atnešė kapų "taiką" milijonams Estijos, Latvijos, Lietuvos, Vengrijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Afganistano ir tuzino kitų kraštų.

Komunistams "taika" yra galima tik tada, kai nebėra jokie pasipriešinimo komunistams. Argi gali būti, kad mitruotoms bažnyčios vadovams, atsakingiems už pacifistinio laiško redagavimą, būtų reikalinga priminti — kokios rūšies "taiką" komunistiniai pavergėjai nori atnešti pasauliui? Turėtų užtekti kelių pavyzdžių.

Pastebėkit faktą, kad religinis persekiojimas Rytų Vokietijoje derybų SALT sutarties metu pasiekė tokį laipsnį, kad protestantų ministris — kunigas Oskar Bruesewitz nusizūdė, apspjėmęs gazolinu, desperatiškam pagalbos šauksmui į Vakarų krikščionis. (Argi, ne tam pat susidegino mūsų Romas Kalanta?! Vert.).

Už nusikaltimą, kad buvo pagauta turinti "Lietuvos Bažnyčios Kronikos" kopiją, jauna moteris, Nijolė Sadūnaitė, komunistų buvo nuteista kieto režimo konc. stovyklon. Įdėjus himną "Dieve, laimink Latvija" į giesmių knygą pastorius Hugo Gri-

Detroito ir apylinkių lietuviai kviečiami atsilankyti. Savo atsilankymu paremsite Radijo Klubo veiklą.

Mirė E. Jankus

S. m. vasario mėn. 26 d. Pravidence ligoninėje mirė Eugenijus Jankus, sulaukęs vos 53 metų amžiaus. Buvo pašarvotas V. L. Bauža laidojimo koplyčioje, 25 gatvėje. Laidojimu rūpinosi Y. Zaprackienė. Rožinį atkalbėjo Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. V. Kriščiūnevičius.

Velionis buvo tykaus budo, geras šeimos tėvas. Vasario 28 d. po gedulingų pamaldų nulydėtas amžinan poilsin į švento Grabo kapines.

Liko nullidė: mylima žmona Danutė ir vaikai — Paulius, Kristina ir Rima.

Eugenijau, ilseki ramybėje.
Ant. Sukauskas

Vakarai jau yra ant ringo virvų ir pranešė, kad jie padidina savo atominį arsenalą.

Radikalizmas šių penkių vyrų, redaguojančių pastoralinį laišką labiausiai matomas jų pasiūlyme dėl naujos pasaulio tvarkos. Pagal redakcinį komitetą, "pasaulio tvarkos trūkstamas elementas" šiandien esąs "nubuvimas tinkamai nustatyto politinio autoriteto, galinčio formuoti mūsų tarpusavio materialinį priklausomumą..." Ir tarp organizacijų, į kurias vykūpai žiūri, norėdami parūpinti šį autoritetą yra Suvienytos Tautos (United Nations), toji komunizmo veiklos "pesthole" 42-oje gatvėje, New Yorke.

Iš vyskupų niekas nesitiki nuvalkiotos Vieno Pasaulio propagandos. 1982 XI.8. "Time" duoda kairiųjų nurodymų: "Debatu apie atominę politiką suskaldė U. S. Katalikų Bažnyčią. Ant priešatominį aktyvistų rampos yra 57 vyskupai, įskaitant vyskupą Gumbleton (vienas iš 5 redaktorių), kuris priklauso Amerikos Pax Christi — katalikų taikos grupei. Anot knygos "Karas vadinamas Taika: Sovietų taikos ofenziva" (Western Goals. Alexandria, Virginia, 1982), "agitacijai dėl antiatominį ginklų pozicijos (priimtos 1981 m. lapkričio Katalikų Vyskupų Konferencijoje) vadovavo Pax Christi, kuri turėjo narių, dalyvaujančių Pasaulio Taikos Taryboje.

Pasaulio Taikos Taryba, 1978 m. C. I. A. raporte, paskelbtame Kongreso Komiteto, yra aprašyta kaip "pati svarbiausia Sovietų Sąjungos fronto tarptautinė organizacija" ir "efektingiausias Kremlius politikos instrumentas". Du iš redakcinės komisijos — vysk. Daniel Reilly, Norwich, Con., ir vysk. George Fulcher, Columbus, Ohio — viešai parėmė "nuclear freeze" sąvoką, peršamą Pasaulio Taikos Tarybos.

Taigi, kas čia darosi? Kongresmanas John Ashbrook duoda atsakymą įvade knygos "Karas vadinamas Taika." Sovietai taiko į pagrindines mūsų visuomenės grupes: universitetų profesorius, studentus, religinius vadovus, darbo unijas, žurnalistus ir valdininkus. Su parinktais "vardais" iš tų grupių ir gerai suplanuota kampanija per "media", galima sudaryti iliuziją, kad tai yra pagrindinis visuotinis sąjūdis, kai iš tikrųjų tokio nėra. E. W. C.

(The Review of the News, Dec. 15, 1982).

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATURA, Lietuvių literatūros, meno ir moksl. 1984 m. metraštinė. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstanti, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonko, V. Stankos J. Rauckio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Mellaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis b. M. K. Ciurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnakūrybos paveikslais. 363 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirminės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojan tiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūtko aprašymas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne asmeni gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVIŠKASIS PAMARTIS, Henriko Tomo-Tamaliūno žodiniai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės b. Labguvos apskrėčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūstų žemėlapis. Kaina \$4.

● KĄ LAUMES LEMIA, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmeninį ir vietinį Lietuvos ir pl. mairšiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik a. Jurgio Jašinako knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$4.

● MITYRINĖS NOVELĖS, M. Zocenko kūryba, J. Valančiaus vertimas, 309 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2. Knygos gausiamis Naujienose, 1789 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant patra, pridėta laisvų paspaudimų šakelė.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MAISTAS IS EUROPOS SANDELJŲ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787
Didelis pasirinkimas gero rūšies įvairių prekių
MARJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787
V. MELANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.
• SVIESTINGAI IŠPILDOMI REKETAI • FANNIE HAY BALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Aidara šokiadienis nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakara.
Nedėliadieniais nuo 9 val. ryto iki 11:30 val. vakara.
E. KUBIZIAN, B.S., Registruotas vaistinėlininkas
Tel. 476-2206

Inž. LICDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip
IŠ PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslūs vertimus ir patarė mumė toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kietis viršelis. Paltas \$2.
NAUJIENOS
1789 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays

by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980

Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.

metams \$40.00
pusei metų \$22.00
trims mėnesiams \$15.00
vienam mėnesiui \$4.00

Kanadoje:
metams \$45.00
pusei metų \$24.00
vienam mėnesiui \$5.00

Užsienioose:
metams \$48.00
pusei metų \$26.00

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius ir šventadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

P pinigų reikia siūsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose:

metams \$45.00
pusei metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Sestadieniais — iki 12 val.

Naujienu banketas

Praeitą sekmadienį Martiniuke salėje įvyko metinis Naujienu banketas. Buvo paminėta šio dienraščio 69 metų sukaktis. Pirmas Naujienu numeris išėjo 1914 metų vasario 19 dieną. Būtume norėję paminėti šią sukaktį vasario mėn. pabaigoje, bet nepavyko salės gauti. Pasirinkome patį artimiausią sekmadienį, kurį galėjome gauti.

Šia proga verta skaitytojams priminti, kad šiandien Naujienuos yra pats seniausias lietuviškas dienraštis ne tik Amerikoje, bet ir visame pasaulyje. Jeigu Sovietų karo jėgos būtų nepavergusios Lietuvos, tai Lietuvoje gal būtume turėję senesnių dienraščių, bet rusai, uždare Lietuvos sienas, kad joks lietuvis negalėtų išvažiuoti, pradėjo juos gaudyti, vežti į kalėjimus ir į rytus. Jūra, vakarų ir pietų sienos buvo uždarytos, bet geležinkeliai į rytus buvo atdaryti. Tiksliai lietuviams ten nevažiavo, o rusai juos vežė. Vežė lietuvius į Rusijos gilumą caro ir Muravjovo laikais, lietuviams buvo varomi į rytus Antrojo pasaulinio karo metais, lietuviams Rusijos gilumon vežė ir Sovietų okupacijos dienomis.

Išvežė kelis tūkstančius mokytojų, policininkų, karių, visuomenės veikėjų, rusai pagrobė visą lietuvišką spaudą. Pradžioje pagrobė laikraščių redakcijas, o vėliau ėmė mašinas, popieriaus atsargas, bankų sąskaitas, adresus ir kitas vertybes. Daugelį laikraščių uždare, o jų vietoj įsteigė savus laikraščius. Okupantas uždare visus lietuviškus laikraščius ir pradėjo laisti savuosius.

Tikrumoje komunistų laikraščiai pavergtoje Lietuvoje pradėjo eiti tiksliai antros Sovietų okupacijos metu, kai Sovietų karo jėgos, Sovietų generolų vadovaujamos, užėmė Vilnių, Panevėžį, Šiaulius, Kauną ir kitus Lietuvos miestus. Bet tie laikraščiai ne lietuvių laikraščiai, o verstiniai. Net vardai yra versti iš rusų kalbos. Rusijos komunistai pradėjo leisti Pravdą, o lietuviams, pagėgdžiodami rusus, pradėjo leisti Tiesą. Vilniuje leidžiamos Tiesos redaktorai dažniausiai savo straipsnius versdavo iš Pravdos. Taip darė prieš 40 metų, taip jie elgiasi ir šiandien.

Lietuviškoji Pravda skelbia, kad pirmas josios numeris išėjo 1917 metų balandžio 12 d., bet kaip tas numeris atrodė, tai nei Žiugžda negalėjo parodyti, nei Šarmaitis negali. Tai nebuvo joks laikraštis, bet Petrograde gyvenusių sukommunistėjusių lietuvių vienas lapas, dviejų puslapių. Apie jį gali rašyti tiksliai iš spaudoje paminėto fakto, bet ne iš tų metų Tiesos komplekto. Tokie lapeliai pasirodydavo kartą į savaitę, o dažnai kartą į mėnesį.

Jei lietuviškoji Pravda būtų išėjusi prieš 65 metus, tai išleisti egzempliorių skaičius būtų buvęs žymiai didesnis. Bet ji 6 kartus į savaitę išėjo tiksliai nuo 1945 metų. Anksčiau ji nepasirodydavo ištisais mėnesiais. Nei rusai, nei lietuviams neturi pilno Tiesos komplekto.

Antruoju senu dienraščiu reikia skaityti marijonų leidžiamą Draugą. Pirmas Draugo numeris pasirodė 1916 m. kovo 31 dieną. Naujienuos jau du metu ėjo, kai buvo išspausdintas pirmas Draugo numeris, Naujienuos pradėjo leisti nepatyrę laikraščio srities darbuotojai, bet jie pajėgė nepriklausomą laikraštį leisti iki šios dienos. Tuo tarpu Draugo leidėjai labai greitai neteko kantrybės. Jie neišlaikė Draugo nei dvejų metų. Jau 1918 metais Chicagos katalikai perleido Draugą marijonams. Jeigu Draugą įsteigusių lietuvių krikščionys demokratai būtų pajėgė išlaikyti Draugą, tai visos katalikų srovės būtų galėjusios savo mintis Drauge dėstyti, bet kai jie atidavė Draugą marijonams, tai net ir nuoširdžiausi katalikai negali Drauge savo minčių laisvai išdėstyti. Daugelis jų ateina į Naujienuos. Net pats prel. M. Krupavičius buvo priverstas demokratines savo pozicijas ginti Naujienuose, nes jo mintys frontininkams nepatiko.

Naujienuos visą laiką gynė Amerikos Lietuvių Taryba. Tikrumoje, dr. Pijus Grigaitis buvo ALTo steigėjas ir ilgametis sekretorius. Jis bendradarbiaudamas su Leonardu Šimūnėnu ir įtraukęs į bendrą darbą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentą Povilą P. Dargį, pajėgė ALTą išauginti į pajėgią organizaciją, atlikusią daug vertingų darbų.

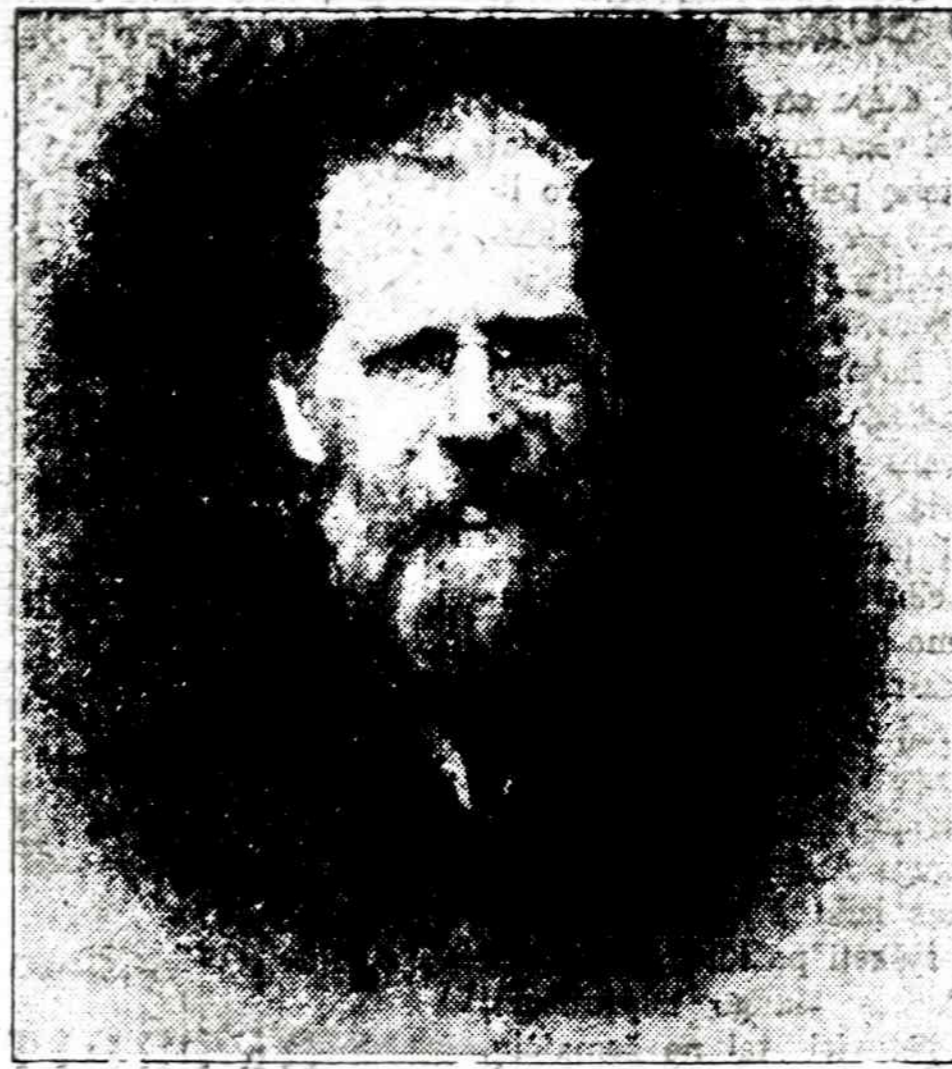
Naujienuos prisidėjo prie Bendro Amerikos Lietuvių Fondo (BALFo) steigimo ir organizavimo. Naujienuos rėmė VLIKO vestą darbą. Jos pasisakė prieš VLIKO perkėlimą į JAV, bet kai jis čia atsikėlė, tai su juo bendradarbiavo ir bendradarbiauja. Kelė viešumon VLIKO kenkėjų ir nurodė liūdnius ardymo darbo pasekmes.

Demokratų partijos veikėjams nepajėgus susitarti dėl pirminių rinkimų ir nuvedus Chicago į akligatvį, Naujienuos bando padėti ir ši klausimą išspręsti. Naujienuos nemano, kad Chicagoje privalo būti išardytos paskutinės lietuvių kolonijos, išardyti gyvenamieji namai, sunaikintos prekybos ir finansinės įstaigos, bažnyčios, ligoninės, mokyklos, parkai, namai, pievelės ir visa kita.

Lietuviams nereikia pasakoti, ką Chicago suvažiuosieji juodaodžiai yra padarę. Lietuviams teko sunkiai dirbti, kad išgytų savo pastogę, pasodintų rutų ir piniavijų, bet visa tai buvo atimta be teismo, be jokio atlyginimo ir dar su grasinimais.

Lietuviai turi viltį, kad respublikonų kandidatas Bernard Eptonas, prisilaikydamas veikiančių įstatymų, gali bandyti tą ardomąjį darbą pristabdyti. Biznieriūs Eptonas, patyręs iš savo pažįstamų, kad Naujienuos yra rimčiausias lietuvių laikraštis Chicagoje, ryžosi ateiti į Naujienuos suruoštą banketą ir pasveikinti lietuvius.

Banketo salėje labai šiltai jį sutiko. Jį atvedė lietuviškai pasipuošusios Zapolio apmokytos ir vadovaujamos šokėjos. Eptonas pareiškė, kad niekur jis taip jaučiai nesijautė, kaip naujieniečių tarpe. Jis žino, kad kova bus sunki, nes ana pusė yra gerai organizuota, bet jis

Mykolas Biržiška

J. KLAUSEIKIS

LOS ANGELES, CALIFORNIA

Prisimintais Mykolas Biržiška

Praeitais 1982 metais suėjo šimtas metų nuo prof. Mykolo Biržiškos gimimo ir 20 metų nuo jo mirties Los Angeles mieste. Tas dvi sukaktuves pirmiausia paminėjo Andrius Mironas "Aidu" žurnalo 6 numeryje straipsniu "Dviguba Mykolo Biržiškos sukaktis".

Andrius Mironas, naudodamasis įvairiais leidiniais, pasė apie profesoriaus įvairią veiklą: mokytojo, politiką ir visuomenininko, knygų autoriaus ir kt. Kai Mykolas Biržiška Kaune buvo Aušros gimnazijos direktorium, toje gimnazijoje mokėsi ir Andrius Mironas, tad savo rašini, be enciklopedijoje ir kituose raštuose žinomų faktų, papildė atsiminimais iš gimnazijos alikų, o taip pat iš susitikimų Los Angeles mieste.

Perskaičiau tą "Aiduose" straipsnį ir pasidžiaugiau, kad jis gerai parašytas, vertai žurnale spausdintas. Tiesa, išvėlti viena klaidelė, nes parašyta, jog Viktoras Biržiška "iš viso nevedęs". 1980 m. Nidos knygų klubas Londone išleido prof. Viktoro Biržiškos atsiminimų knygą "Gyventų dienų prisiminimai". Joje yra ir šiek tiek Viktoro Biržiškos biografinių žinių ir rašoma, jog buvo vedęs du sykius. Paminėtos katros buvo jo žmonos ir koks jų likimas.

Šita "Aiduose" išspausdinta klaidė paminėti, prisimenamas ir prof. Vlado Biržiškos ištaras bei parašytas pagedavimas, jog būtų gera, kad nors vienas straipsnis būtų išspausdintas be klaidų — be korektūros klaidų.

Organizuotas pamėginimas

Pagal priedod "genau vėliau negu niekada" L. A. ir Santa Monica Liet. bendruomenių valdybos šiu mėnį vasario 27 d. surengė prof. Mykolo Biržiškos paminėjimą Los Angeles tv. Ka, žiemo parapijos salėje. Vado vavo santamonikietis V. Velža.

Parapijos klebonas prel. J. Kučingis paskaitė savo išpūdžius apie buvusį jo parapijos narį Mykolą Biržišką. Tai buvęs lyg Maionio iš kapų milžinų prikeltas senelis. Praeitais žmogus — su giliu senovės žinytu. Dabarties žmogus — tautinis ir religinis konvertitas. Ateities žmogus — neabejojęs tautos priskėlimu laisvam gyvenimui.

Gen. Lietuvos garbės konsulas V. Cekanauskas trumpai prabilęs reikė viltį, jog ateis diena, gal kuris iš čia salėje esančių turės laimės pasirašyti antruosius Lietuvos nepriklausomybės metrikus, kaip kad Mykolas Biržiška pasirašė 1918 m.

Gera viltis, bet ne mums se-

yra pasiryžęs vesti kovą iki galo ir laimėti.

Banketas buvo gausus, sėkmingas ir viltis keliantis. Banketą garsino amerikiečių radijo ir televizijos stotys, atsekusios Eptoną į Naujienu banketą.

neliams žilgalveliams, o jaunimo, kaip net pačioje įžangoje pirminkaujantis apgailėstavo, labai mažai salėj. Pamačiau tautinių šokių mokytoją Dangulę Razutytę-Varnienę su kūdikėliu ant rankų ir pagalvojau, kad jis bus ateities Lietuvos laisvės metrikų signataras?

Jaunimo salėj nedaug, bet se nimas ir vyresnioji karta, lietuvis ir kai kur užtvindintų kėlių nebijodami, gausiai susirinko. Mykolų Biržiškai lietuvis nebuvo klusnys lietuviybės darbu bei kėliavimui ten, kur reikiams lietuviškoji veikla. Prisimenu, kartą lietingą vakarą Biržiška Kultūros klubo susirinkimą atvyko labai pavėlavęs. Įėjo, sustojo prie durų ir lyg jausdamasis nusikalts, pralau: "Atsiprašau. Labai pavėlavau. Beveik dvi valandas išstovėjau gatvėje šūto būsio belaukdamas".

Po konsulo žodžio Dramos sambūrio mirė Ema Dovydatienė deklamavo Danutės Mitkienės M. Biržiškos garbei parašytą eilėraštį.

Istorika V. Trumpos paskaitos mintys

Sakau — mintys, nes stenografijos nemoku, "rekorderio" neturiu, tai visos paskaitos negaliu surašyti, o tik kai kurias mintis atpasakuoju.

Pasidžiauges gausia publika ir taręs gera žodį rengėjams, Vincas Trumpa pradėjo savo atsiminimais, kai Kaune universitete buvo minimas M. K. Čiurlionis. Universiteto rektorius Mykolas Roemeris taręs, jog Lietuvos mokslas sveikina Lietuvos meną ir tuoj paskaitininkas prirūpė, jog Mykolas Biržiška dar galutinai Čiurlioniu gyvenam esant gerai vertinę jo kūrybą, nors buvė tada Čiurlionį nevertinančių balsų.

Myk. Biržiška dirbo mokslinį darbą pagal principą, jog mokslas tarnauja tiesai, o ne politikai. Kai 1933 m. Vincas Trumpa atvykęs iš Kedainių į Kauną mokslo tiesos sentis, jam prof. Biržiška jau tada atrodė labai senas, nors buvęs vos per 50 metų. Sėdino jį ir barda. Tais laikais barzdoto lietuvių mažai bebuvė. Prof. Leonas Karsavičius, bolševikų revoliucijos tremtinys, profesoriavęs Kauno universitete, kartą net prašitaręs, jog buvo laikai, kai ir popiežiai barzdas nešiojė, o dabar lietuvių barzdotojų belikę Smetona, broliai Biržiškos...

(Bus daugiau)

— Statistikos duomenys rodo, kad Amerikos kalėjimuose visą laiką yra 7 milijonai žmonių. Vidutiniškai jie prabūna kalėjime po 11 dienų.

JUOZAS SVAISTAS

ELDORADO

(Tešiny)

"Kas gi galėjo pamanyti, kad atsiras pašaliniai neatsakingi gaivalai, kurie sudrumstė tą gražų ir laimės aplankytą gyvenimą. Neapsikėsdama kalbomis ir prasidėjus nesupratimams iš vyro pusės, Mrs. Tvirbut užvedė teisme išsiskyrimo bylą. Kiek girdėti, ji neprašo iš savo vyro užlaidumui savęs ir sūnaus, tik reikalauja gražinti jai tą dalį, kurią įdėjo savo uždirbtais pinigais. Dabar eina derybos, kiek ji turės gauti.

"Labai nepatenkinta šiuo visu reikalu Mrs. Ona Bitinienė, Mrs. H. O. Tvirbut motina. Ji yra kilusi Lietuvoj iš Kirdeikių, tad to krašto žmonės mėgiami jų svečiai. Pagal tėvus vadinosi Dargužytė. Lietuvoj jie buvo garsūs ir jų šeimos papročiai dar stipriai palaikomi ir čia. Būdamas Lietuvoj, su jų šeima gyvenau artimoj kaimynystėj.

"Mrs. Ona Bitinienė labai susisieliojo dabar ir daug pergyvena. Gaila moteriškės. Reikiame jai nuširdžiausią mūsų užuojautą.

Senas Draugas M."

Po dviejų mėnesių:

"Šni netikėtus vestuves

"Mrs. H. O. Tvirbut, pagal tėvus Bitinaitė, kai pasiskyrė su savo vyru, apsigyveno tėvų namuose.

Iš vyro jai priskyrė \$8,520. Užsidirbdama, žinoma, galėjo gyventi ir auginti sūnų. Bet koks gyvenimas vienos moteriškės. Niekas nepavydėtų daug. Dabar tai tikrai galės pavydėti. Ją veda pats direktorius Mr. Z. S. Peska. Žada būti labai šaunios vestuvės. Svečių numatyta iki trijų šimtų. Užordeljuotas pats geriausias hotelis SWAN. Lauksime M."

Dar po šešių savaičių:

Petras Tvirbutas apleidžia mus

"Mr. P. B. Tvirbut visai neupelnytai didelį skausmą apturėjo. Iš tos tužmasties, o gal ir susikrimitimo turėjo parduoti namą ir visa kita užbaigti. Nieko nelaukdamas tuojau išvyksta. Sakosi, kad dabar į Arizoną. Noriu, sako, pirmiausia pasisėsti, o paskum — pažiūrėti.

"Ka dabar veiks, irgi nežino. Tik, sako, kietai griebsiu gyvenimą už ragų ir parklūpysiu ant kelių. O, jis tai gali! Iš jo visa ko galima tikėtis.

"Mums labai gaila išsiskirti su Mr. Tvirbutu. Turėjom labai gerą sugyvenamą kaimyną, žmogų ir didelį visuomenės veikėją. Jis nuolat skaitė laikraščius, užsiprenumeruodamas visiems metams, dalyvavo Pabarės chore, sporto klubuose ir kitur. Prigulejo prie Dariaus ir Girėno posto. Duodavo ir aukų, neskupus buvo.

"Linkime ir tolimesniame jo gyvenime daug laimės ir pasisekimo. Taip pat nuostojame vilčių, kad jis mūsų neužmirš ir dažnai atsilankys čionai. Jis pats prižadėjo. Sako, niekad neuž-

miršiu, kol gyvas būsiu.

Senas Draugas M."

Seno Draugo M. pagalba galima būtų baigti apie Tvirbutus. Smulkmenas gana teisingai surašė jis, beveik protokoliškai. Tik pats svarbiausias, esminis dalykas kažkodėl sukta nutylėtas. Maža to, kad nutylėtas, bet dar pašaliniais nukrypimais gerokai aptemdytas. Todėl skaitytojams ir gali būti neaišku, kaip gi galų gale susidėjo aplinkybės, kad "iširo graži lietuviška šeima"?

Samoningai sakau, kad sukta nutylėjo, nes turėjo žinoti. Bematant apie tai buvo patyrusi Bitinienė, Helen sesuo Stella, Muraškienė ir kitos artimesnės kaimynės. Todėl ir Senas Draugas M. negalėjo nežinoti.

Dramatiškiausia scena įvyko rytą, kai tik grįžo Tvirbutas. Helen, pašrodo, jau seniai buvo belaukianti jo. Smarkiai sukrėsta, klaičiausių minčių blaškoma, ilgai laukė.

Ji tuojau, vos tik išvykus jam, pastebėjo, kad nėra. Prižadino ją šiurpus sapnas. Giedriame danguje staiga susisuko juodas baisus debesis. Šnioksdamas, smarkiai užiančiu viesulų krito jis žemyn, stačiai ant jų namo. Trenkė perkūnas, sutvyskėjo ugnys ir pasipylė šipuliai.

Tuo pat metu kaip patraukusios sužviogė jų palangėj ugniagesių mašinos, pralėkdamos pro šalį. Helen pašoko iš lovos ir tuojau jos akyse plačiai išsiskleidė šviesa, tarytum gaisro liepsnos. Pritrenkta, panikos sumta, pradėjo šaukti: "Pe-

ter! Peter!" Nieko nelaukdama, nuskubėjo į vyro miegamąjį.

Čia klaukimas dar daugiau padidėjo: lova visai nepaliesta. Greitai vėl išbėgo ir apsižvalgė pro visus langus. Tylu, ramu, tik priešais akinančia šviesa spindėjo gatvės žibintas. Jokio gaisro nebuvo matyti. Ugniagesių mašinos kažkur toliau buvo nūdumusios.

"Bet kame gi jis?" — sukrėtė šipuliai.

Bematant pašoko mintis apžiūrėti garažą. Garažas atlapas ir automobilio nėra. Dar siaubingiau pasidarė jai.

"Vadinasi, išvažiavęs... Bet kodėl nieko nesakęs, ir naktį? Kur gi galėtų išvykti? Kokie dabar tokie staigūs reikalai?"

Laukė. Laikrodžio rodyklės, rodos, sustojo. o laikas nepakeliamu svoriu užgulė galvą. Kaip išmanydama, stengėsi nuo to laiko atspalaiduoti. Nieko nepadarė.

Pradėjo jau švisti. Verksmu atsiliepė mažiausias. Sutvarkė, nutildė ir vėl laukia. Vėl laikas gniužina smegenis.

Visai jau šviesu. Bytas pačiame stiprumė. Saligatvių gyvai kaukė žingsniai. Žmonės skuba į darbą, o jo vis dar nėra.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

K. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigus tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Main Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS,
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
1907 West 102nd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St., Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko skinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antrą, 1-4 popiet,
ketvirtą, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencijos telefonas: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33716
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Caidimai - Pilna apdraudimas
ZEMA KAINA
Prilaim Master Charge
ir VISA kortelės.
S. SERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstovų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5994

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parke.
Vedėja - Aldona Daukus
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZIS BRAZDIONYTIS
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.r.
iš WTIS stoties. 1110 AM banga
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Amerikos Lietuvių Piliiečių Pašalpos klubo metinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 13 d., 1 val. popiet, Anetės Kojak salėje, 4500 S. Fairman Ave. Nariai prašomi atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarti. Rožė Didžiagalvis, rašt.

Bridgeporto Lietuvių Namų Savininkų draugijos susirinkimas įvyks kovo 12 d. 1 val. popiet 3808 S. Union Ave. Nariai malonėkite atsilankyti, nes yra svarbių dalykų, reikalingų nutarimo. Po susirinkimo - vaisės. Kviečia valdyba. Stella Kaulakis, rašt.

Chicago Lietuvių Našių, Našiučių ir Pavienių klubo susirinkimas įvyks penktadienį, kovo 11 d., 6 val. vak., Vycių salėje. Yra daug svarbių reikalų aptarti. Estelle McNamee, pirm.

KONSULO SIMUČIO KALBA

(Atkelta iš pirmo puslapio)

Kaip jau gal esate girdėję, šių metų sausio mėn. Europos Parlamentas nubalsavo Baltijos valstybių dekolonizacijos klausimą perkelti į J.T. Organizaciją. Vargiai sovietinės imperijos valdovai su tuo skaitysis, kaip jie nesiskaito su J. Tautų 104-rių valstybių reikalavimu atšaukti savo kariuomenę iš Afganistano. Bet vis tik tai yra ženklai, kurie rodo, kad pavergtos valstybės, jų tarpe ir Lietuva, vis daugiau dėmesio ir užtarimo susilaukia tarptautinėje arenoje. Ir gal netoli tas laikas, kada Sovietų kolonijinė imperija vis tiek turės rimtai skaitytis su viešąja pasaulio opinija.

Tad tokiomis aplinkybėmis viso pasaulio lietuviai pagarbiai minime mūsų valstybės ir tautos didžiąją šventę - Vasario 16-osios Aktą. Kai laisvajame pasaulyje tą viešai minime pamaldomis bažnyčiose, iškilminguose susirinkimuose, kur greta kitų šalių vėliavų laisvai plėvsuoja mūsų trispalvė, kur laisvai giedamas Lietuvos himnas, Jūs, Tėvynėje, Sibiro ištrėmimo

Vilniaus centrinė gatvė

ir Gulago lageriuose vargantieji, turite savo jausmus slepti. Nė viena laisvojo pasaulio šalis nebijo Vasario 16-osios Akto, nebijo Lietuvos trispalvės, kaip nebijo ir Lietuvos himno. Šiais metais JAV-bių Atstovų Rūmai ir Senatas vienbalsiai priėmė rezoliuciją Vasario 16-gią paskelbti Lietuvos Nepriklausomybės Diena. Prie to, Lietuvos Nepriklausomybė bus iškilmingai paminėta JAV-bių Kongreso abiejose rūmuose.

Tad kodėl iki dantų branduoliniu ginklais apsiginklavusi ir pasauliui grasinanti sovietinė imperija turėtų bijoti mažytės Lietuvos laisvės simbolių? Matomai, okupuojant ją, kad tuos simbolius slepiasi pavojus jo imperijai. Jis bijo, kad vienos pavergtos tautos laisvė kibirkštis nesukeltų gaisro kitų jo pavergtų tautų tarpe.

• Agentas pardavinėdamas žemės sklypelius kapuose numirėliams pasilaidot, užėjo į pas vieną skotą ir pasiūlė jam tokį sklypelį nusipirkti, bet tas griežtai atsisakė pirkti.

Agentas matydamas nepareisias į tvarką, paklausė: - Tai kodėl nenori pirkti? - Todėl, kad aš galiu numirti kur nors plaukdamas jūrems tada mane palaidos vandenyje, o nupirkta žemė kam liks?

PIRKITE JAV TAUPYMŲ BONŲ

Antrųjų Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių Šaudymo varžybos

II-ųjų Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių šaudymo programoje numatoma vykdyti individualines varžybas šiose rungtyse:

- a) Neapribotas šautuvas .22 kal. (Free Rifle) - 3x30 šūvių iš 50 m, 3-se pozicijose;
- b) Orinis šautuvas (Pneumatic Rifle) - 80 šūvių stacioniai, iš 10 m;
- c) Angliškas mačas (English Match) - 60 šūvių gulomis, iš 50 m;
- d) Neapribotas pistoletas (Free Pistol) - 6x10 šūvių iš 50 m;
- e) Standartinis pistoletas (Standard Pistol) - vx20 šūvių iš 25 m;
- f) Orinis pistoletas (Pneumatic Pistol) - 60 šūvių iš 10 m;
- g) Lėkščių šaudymas (Trap Shooting) iš medžioklinių šautuvų - 4x25 šūviai iš 16 jardų.

Dalyvavimas yra atviras visiems neabejotinai lietuvių kilmės šaudytojams, bet ančiau ir lyties skirtumo. Atsiradus pakankamai varžovų, kai kuriose rungtyse gali būti išskirtos ir moterų bei jaunių (žemiau 18m. varžybų dieną) klasės.

Preliminarinė registracija atliekama iki 1983 m. kovo 20 d., pas II-ųjų PLSZ-ųjų šaudymo varžybų koordinatorių Balį Savicką, šiuo adresu: Mr. B. Savickas, 340 Dixon Rd., Apt. 2004, Weston, Ont. M9R 1T1. Tel. (416) 244-2267.

Šaudymo klubai, šaulių bei ramovėnų vienetai ir kitos grupės bei pavieniai, nepriklausomi šaudytojai kviečiami dalyvauti II-ųjų PLSZ-ųjų šaudymo varžybose, kurios įvyks II-ųjų PLSZ-ųjų metu, 1983 m. birželio 26 - liepos 2 d.d., Chicagoje. Dėl smulkesnių informacijų, kreipkitės į B. Savicką.

Tikslūs šaudymo varžybų data, vieta, galutinis varžybų programos ir kitos tolimesnės informacijos bus paskelbiamos po preliminarinės registracijos.

II-ųjų PLSZ-ųjų komiteto šaudymo sekcija

II-JŪ PLSZ-ŪJŲ PLaukymo VARŽYBOS

II-ųjų Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių Plaukymo varžybos numatomos vykdyti šiose klasėse: atviroje vyrų (neriboto amžiaus), atviroje moterų (neriboto amžiaus), jaunių ir mergaičių B (13-14 metų), bei jaunių ir mergaičių C (12 m. ir jaunesnių). Klasifikacija - pagal dalyvio amžių varžybų dieną.

FIGHT HEART DISEASE

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills. Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions. © Ex-Lax, Inc., 1982

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
FD. LE. Chicago, IL 60608
(312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 - 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650
Tel.: 652-5245

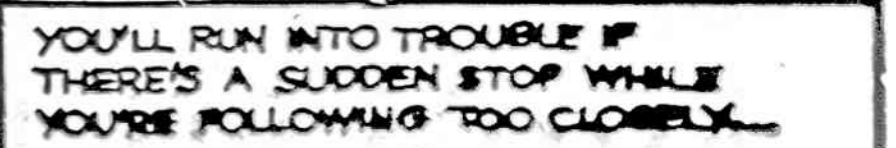
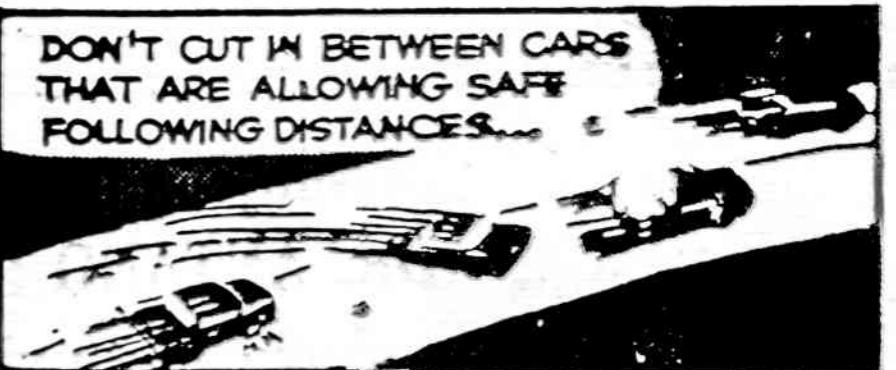
TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštes automobiliams pastatyti

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE

Atsisaukimas

RLB-nės Tarybos atstovų suvažiavimas, įvykęs 1982 m., kreipėsi į visus šios RLB-nės narius ir visus jos tikslų rėmėjus, prašydamas paremti fondą, skirtą plačiau plėsti jos veiklą. RLB-nės tikslas — remti mūsų laisvinimo veiksmus, o kartu su jais būti nuolatiniame sargyboje, kad dar energingiau skelbtų pavergtos Lietuvos bylą ir primintų laisvajam pasauliui kaip okupantas ten bet kokią laisvės ir tautinį pasipriešinimą kalėjimais ir psichiatrinėmis ligoninėmis žiauriai užgnaužia.

Tad, RLB-nės Tarybos atstovai kreipėsi su nuširdžiu prašymu paremti minėtą fondą, paaukojant bent šimtinę dolerių.

Džiugu, kad jau dalis narių ir grupė prijaučiančiųjų šį atsisaukimą išgirdo ir atskubėjo su \$100 auka.

Todėl mes drįstame priimti, o kartu ir prašyti tų, kurie dėl kokių nors priežasčių šio fondo nėra parėmę, kad ilgai nelaukus ji paremtų, nes yra daug didelės svarbos atliktinų reikalų.

Tarybos atstovų suvažiavimas nutarė visus tuos aukotojus atžymėti, prisegant jiems prie krūtinės simbolinį ženklelį. Jie bus išskirtinai pagerbti 1983 m. balandžio mėn. 9 d., 7 val. vak., Vycių salėje, su ruoštos vakarienės metu.

Dar kartą prašome ilgai nedelsiant paskubėti per savo apylinkių valdybos narius, minėtą fondą paremti.

RLB-nės Fondo globėjai

Lietuvos Vycių tradicinė šventė

Lietuvos Vyciai dvasios globėjai pasirinko šv. Kazimierą. Pradedama ir baigta susirinkimus su malda į šv. Kazimierą.

Šv. Kazimiero šventė (kovo 4 d.) išpuolė penktadienį. Indjanos ir Chicagos apylinkių Lietuvos Vyciai kovo 4 d. Brighton Park'e rinkosi į bažnyčią pamaldoms, paminėti šv. Kazimiero šventę. Šv. Mišios buvo užprašę Liet. Krikščionių Demokratų Sąj. Chicagos skyrius ir nariai drauge dalyvavo su Lietuvos Vyciais.

Į šias iškilmes prisijunkė Dariaus-Girėno posto veteranai ir Kolumbus Vyciai. Atvykusius į bažnyčią su vėliavomis pasitiko J.E. vysk. V. Brizgys, kun. F.

Kirelis ir dar pora kunigų. Iš viso buvo išstatytos 5 vėliavos.

Šv. Mišias atnašavo vyskupas V. Brizgys ir pasakė gražų pamokslą apie šv. Kazimiero kilmę, jo šventumo dorybes. Paminėjo, kad išleista nauja knyga apie šv. Kazimierą. Ji bus išversta į svestinras kalbas. Kitais metais bus iškilmingai paminėta 500 metų nuo šv. Kazimiero mirties. Jau sudarytas komitetas.

Pamokslą pabaigoje su širdgėla paminėjo, kad lietuvių, lyginant su belgų tautos katalikais, dvasininkų santykis pernelyg mažas.

Prie šv. Komunijos ėjo nemažai asmenų.

Po pamaldų, vysk. V. Brizgys Liet. Vycių ketvirtą laipsnį pakėlė Sofiją Nemickas. Rituale tekstų sukalbėjo kun. F. Kirelis. Pamaldų metu giedojo choras.

Po sv. Mišių, Vyciai ir veteranai vyko į Vycių salę tęsti minėjimo antrą dalį ir pasivašinti. Bilieto kaina \$5.

Įėjus, malonus įspūdis: salė gražiai parengta vaišėms, ant stalo po gele padėta, vazonėlis apjuostas plačia tautine juosta, prie garbės stalo valstybinė ir tautinė vėliavos.

Ikiminc pradėjo Irena Sankus. Visus pasveikino ir pakvietė gartės svečius: kun. P. Cibulskį, A. Bazių, A. Gabalienę, K. Petrušienę, E. Kassel, V. Samašką, S. Nemicką ir p. Dagį.

Malda sukalbėjo kun. P. Cibulskis.

Penki asmenys buvo pakelti į trečią laipsnį: P. Strolia, K. Vidzius ir kiti trys. Komisiją sudaro kun. P. Cibulskis ir p. Dagys.

Už veiklumą, E. Kassel įteikta dovana — meniška nedidelė vylėlė, papuosta tautine vėliavėle.

Po oficialios dalies prasidėjo sveikinimai. Dariaus-Girėno posto ir 36-os Vycių kuopos vardu sveikino J. Paukštis; sveikino ir A. Brazis, iš Auroros atvykusi Vycių veikėja p. Balčiūnienė ir kiti.

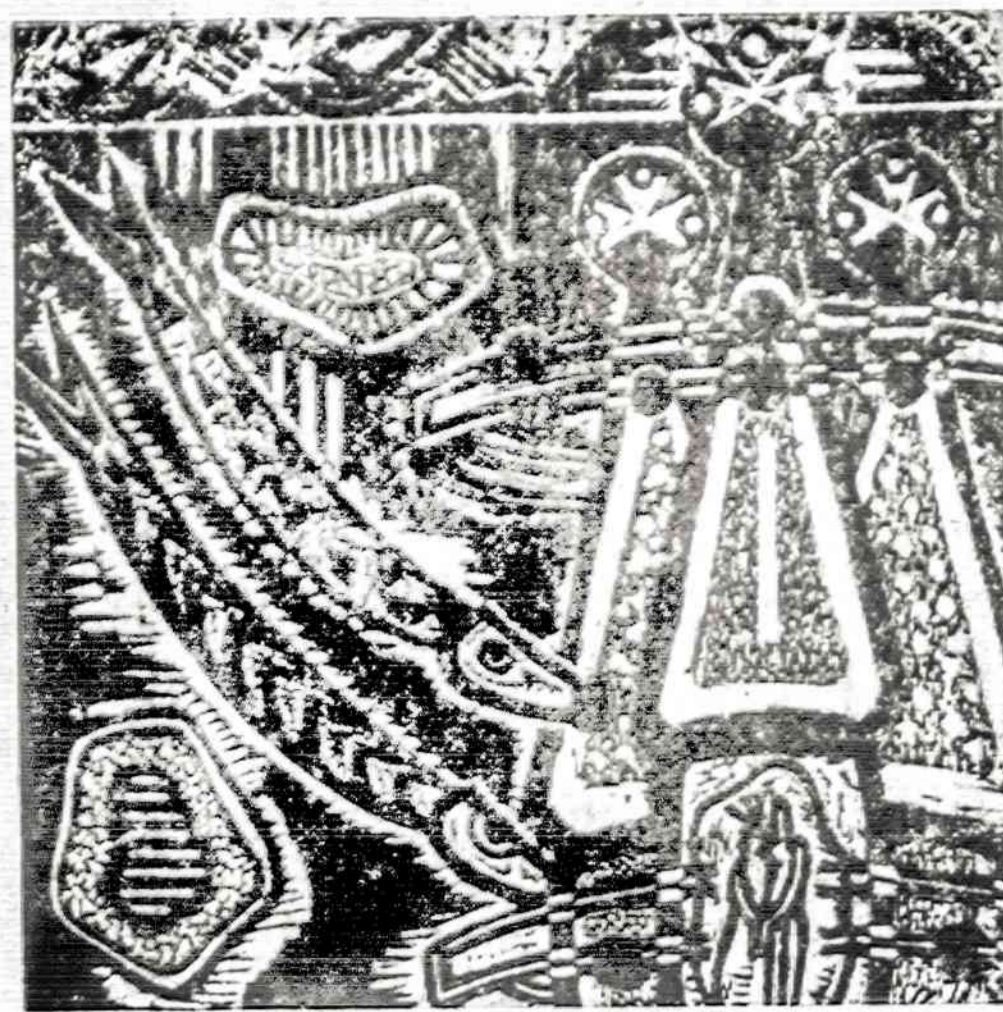
Besivaišinant skaniais patiekalais su priedais ir kavute, S. Klatt, p. Zakarka ir kiti padarė pranešimus apie naujus parengimus.

A. Gabalienė pranešė, kad kitais metais seniorai rengiasi paminėti 70 metų jubiliejų nuo Lietuvos Vycių organizacijos įsisteigimo.

V. Samaška dėkojo už atliktus darbus, dalyvavimą, ir Draugo bei Naujienų reporteriams už aprašymą Vycių veiklos.

Buvo dalinami paštu žinybai pareiškimai Dariaus ir Girėno skrdyžiui paminėti pašto ženklų išleidimo reikalu.

Kun. P. Cibulskis malda užbaigė minėjimą. Dalyviai dėkingi valdybai už

Vacl. Ratas

Gintaro Rūmai, grafika

tradicinį šv. Kazimiero šventės minėjimą ir vaišes.

K. Paulius

DARIAUS-GIRĖNO SKRIDIMAS BUS PARODYTAS

SMITHSONIAN INSTITUTE

Po ilgų Algrido Gustaičio pastangų Darius-Girėna ir jų Lituanic parodytį garsiajame Smithsonian Institute Washington, D.C., pagaliau gautas iš jų pranešimas, kad Dariaus-Girėno įvykdytas skridimas per Atlanto vandenyną 1933 metais bus išstatytas ir visuomenei parodytas 1984 metų balandžio mėnesį pavadinimu "Golden Age of Flight".

Taigi, maždaug po metų galėsime pamatyti Darius-Girėną Washington, D.C.

Netoli Kairo, Heliopolis miestelyje, sugriuvę naujai pastatytas 10 aukštų apartamentinis namas. 6 žmonės užmušti. 14 buvo sužeisti. Inspektorai tiria nelaimės priežastį.

Karo nusikaltėlis Klaus Barbie paskubomis buvo nuvežtas į ligoninę, kur prancūzai jam padarė hernijos operaciją.

Lenkas, lėktuvų mechanikas, įlindo į lėktuvo bagažinę ir po 14 valandų išlipo Kanadoje, Montrealyje.

Kalifornijoje audra apardė Santa Monikos uostą.

Buv. prezidento Niksono draugai nori La Verne institute įsteigti Niksono biblioteką, bet patikėtiniai amėtė šį planą. Atstalytas prezidentas negalės būti pavyzdžiu.

Dakin Williams, mirusio dramaturgo Tennessee Williams brolis, eis į teisimą, nes jį liečiantis paragrafas yra iškirptas iš testamentą. Jam nereikalingi pinigai, bet nori reikalą išaiškinti.

Interferon padeda žmogaus organizmui gintis nuo vėžio ir kitų ligų.

50 metų sulaukusi artistė Debbie Reynolds nuvirto ir negalėjo baigti vaidinimo. Dabar guli ligoninėje, kur gydytojai jau kelias dienas bando nustatyti jos nusilpimo priežastis.

Naftą gaminančių valstybių alstovai susirinko Londone kad galėtų su britais susitarti dėl vienodų naftos kainų.

Kolumbijoj užvakar banditai nušovė du asmenis sargus ir nusivedė Texas bendrovės geologą Kenneth Bisrop. Geologas turėjo keturis vaikus. Už jį reikalauja didelės sumos.

JAU ATSPAUSDINTA J. KLAUSEIKIO KNYGA BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.
Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGĄ IŠLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ
LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą,
arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAI, 259 pusl., Hečias 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiantus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1729 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60643

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvų istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.

Persiuntinias — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Sįgsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

REAL ESTATE

Home, Zeme — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKŪLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJŲ KREPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKĖTI NUOMA?
GERIAU SKOLA.

5 ir 4 medinis Brighton Parke, arti mokyklų. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola.

MORINIS — 2 po 5 kambarius. Centrinis šildymas, atskiras kiekvienam butui. 2 auto gar. Alumininiai langai. Svarus. \$62,000. 72-tra, ir Wash-tenaw.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

MISCELLANEOUS
Ivairūs dalykai

BEN'S SHRIMP HOUSE

1049 W. North Ave.

Rūkyti karpiai (chubs), sturys (sturgeon) ir upėtakiai (trout) bei RUKYTI SVIEŽI UNGURIAI. Tel. 337-0263

ASTROLOGIJA IR KORTŲ
SKAITYMAS — Astrological
Tarot Card Readings
S10

ELEONORA JAKSTAS
4104 S. Archer Ave.
Tel. 523-3685 (Pr.)

REPAIRS — IN GENERAL
Ivairūs Taisyimai

TAISO ORO VESINTUVUS,
ŠALDYTUVUS, SKALBIMO
IR DŽIOVINIMO MASINAS
BEI KROSNIS.
Herman Dečkys
Tel. 585-6624

KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU?

PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS
AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE
NUO \$300 IKI \$1,000

Chrysler New York'er

BALZEKAS MOTOR SALES
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • K CARS
"U WILL LIKE US"

4030 Archer — VI 7-1515

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO jarnušta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūdumos" šleista knyga su legaliskomis ormomis.

Knyga su formomis gausna Naujienų administracijoje.

• Įsimylėjusių ginčai yra kaip vasaros audros — viskas dar gražiau po jų atrodo. M. Necker

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turfu Chicago miesto leidimas. Dirbu ir užmėsčiuose, greiti, garantuoti ir sažinimai. KLAUDIUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O 62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI

Tiktai \$120 pusmečiui automobiliu Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
6645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

Dengjame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Leikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5940

M. ŠIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4239 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių išskirtimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapella, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60642, - 424-8454
State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadi.: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Seštadieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

PATS SKAITYK IR DAR KĖTUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"